

(50)

J.

Relectio de domino. N. d. d. magi d. n. de solo anno d. n. 1555. sup 4^m senton. d. 15. ubi agi de restitutione.

1. Textus relegendus h. gene. i. c. / Subijcto Terram et dominium in partibus maris et volatilibus celi, et in universis animalibus quae moventur super terram. / 1. q. An in creaturis solus homo sit dominus?

2. Po. cōcl. hōmō dñm̄ v̄r̄q̄ ab usu et usu facta et facte in gub̄da v̄r̄q̄ usu cōsumptibilis d̄st̄nguit̄. / soli hōi inter crea^{q̄} cōcessum, idq̄ inde ab initio lapsū n̄r̄ et iure gentiū inter hōies d̄visū.

2. q. hō hōi impo^{si} fuit iuste dñat̄, ad neq̄ q̄ p̄m̄ p̄m̄ dñi et dñi totius orbis, neq̄ hō gradus p̄p̄ie v̄r̄q̄, neq̄ vir v̄r̄q̄, neq̄ p̄ filios et ge^mit̄ ante sua h̄i p̄gemitate dñam.

3. q. dñm̄ et voluntate dñi et solo actu interiori transfert, sed n̄ lex humana et voluntate dñi impedire et ip̄o m̄iſto actum inf̄ro corp̄ celi transferre p̄i, ob nullū tñ crime ip̄o facto p̄dit̄ dñm̄. //

1. Peruenimus inf̄re sectionū n̄r̄q̄ ad m̄m̄ de restitutione, quā et eē m̄iſam facere cogimur, quā aduersaria voluntate 4^m senton. hoc anno nō absoluerē voluerim, ob idq̄ in h̄is m̄m̄ quam oportet fecisse existimamus si n̄a hac relectio de re dñi dñiſsemus, q̄ p̄t̄ in te ceteris illiḡm̄ de p̄t̄atione h̄e p̄s̄it, et ad totum negotium p̄secutū dñm̄ additū p̄beat p̄ dñm̄ q. relectio n̄r̄q̄ ex p̄ncipio gen. sump̄simus v̄r̄q̄ p̄m̄ p̄m̄ p̄m̄ h̄e dñm̄ dñiſit. Subiūctis terram et dominium partibus et ubi q̄ h̄e hanc disputandam duxim.

Utum inter creaturas solus homo sit dominus?

2. Argi p̄ parte negatiua si hō eēt dñs aliaq̄ crea^{q̄}, hoc eēt p̄ rōnē, ut p̄ rōnē uiuētibz, sed sunt multae creaturae q̄ nō obediunt tōm ut n̄r̄q̄ app̄at in partibus et alijs insensibilibz, q̄ hō nō dñat̄ illis. // Item q̄ dñm̄ dñat̄ et in herbis q̄ genere. i. cōcessū generi in herbis. q. // sed p̄ p̄e affirmatiua. nulli crea^{q̄} dñm̄ dñat̄ in o m̄iſsa terrā nisi soli hōi. ut p̄ gene. i. q. solus ip̄e si dñs aliaq̄ crea^{q̄}. //

2. Prohūq̄ q̄ examinare subiungimur tres cōcl̄ ubi. 1. q. intendimur de p̄t̄atione, ubi totum negotium de re dñi dñiſsemus cōp̄tendē p̄m̄ gradū ca q̄ dñm̄ dñm̄, 2. q. quōt̄ gr̄a dñm̄ dñm̄, 3. q. m̄iſa dñm̄ dñm̄, nempe q̄ q̄ cōueniat h̄e dñm̄, 3. q. m̄iſa dñm̄ dñm̄, quāq̄ re p̄ p̄t̄at h̄e dñm̄. 4. q. m̄iſa dñm̄ dñm̄, quōt̄. // transferat̄ re dñm̄.

2. p̄m̄ q̄ dñm̄ q̄ dñm̄ dñm̄, nōm̄ dñm̄ aut̄ m̄iſa q̄ dñm̄ dñm̄ re dñm̄ dñm̄ aut̄ r̄a m̄iſa q̄ dñm̄ dñm̄ re dñm̄ dñm̄ ut idem sit dñm̄ h̄e qd̄ dñm̄ dñm̄ et imperare, sic m̄iſa h̄e et

19-2
dñum in hispania quæ admodum est illud. i. machabe. ij. res istomany
obtinuit dñam civitatem usq; selenam maritimar. at Theologi et juris
sculti atq; usurari hoc nomē nempe proprieta seu juris quæ hñt in rem
aliqua, uel filia sic loq; ppetuam. uel domo, equi & q; sua sum
in qua sigca hñt agere hñt. in suatranslatio Totie. et feci hñc
scip; usq; dñm dñm q; superat post obitum eor; dominio decemier, et sig.
nificatiore deservimus de domino.

2. Ut q. institutio nra jur. ciceronij documentu a definitio q; fuerat sup
doctores definiunt dñum, dñum q; pñt uel facultat; pñt agumedi
res aliq; in quib; usq; lictum pñt leges et iura rōnabit; institutis
hoc definitio est pñt gerson. tracta. de pñt et licta. consideratio 13.
et tracta. de pñt spuali lectio 13. quæ seq; coratq; tracta. i. de pñt
q; q. i. ubi dñm q; pñt in aliqua rem idem q; sup sup tale rem
unde sup dñm accipi nro mō ut q; idem q; lex, sic dñm q; pñt caromū
sup dñm, uel nate, alio mō. q; idem q; licta uel facultat; in aliqua
re, sic dñm q; pñt hñt sup nro mō, et uia in dñm, ut dñm pau.
i. ad cor. 7. mulier nō hñt pñt sui sed uia, et ita gerson eodem mō
definit sup sicut dñm. nō tñ q; q; hñt sup hoc mō habet dñm
nā dñm addit aliqua sup pñt, unde sup filia hñt sup nro mō
in dñm ut nro mō ipot et nō hñt dñm nisi large accipiantur
pñt, nā dñm domū hñt sup ut dñm nō tñ hñt dñm ut nro
dñm.

3. Notant quo q; doctores q; dñm pñt sup facultat; in aliqua rem
q; pñt, nā pñt licta extendit. s. ad pñt q; sup sup pñt
ut licta hñt pñt sup rem mea, sed facultat; dñm pñt et dñm
dñm pñt sup sup, sed bonaveria dñm, facultat; nō tñ pñt
sed idem pñt q; facultat; opponit. n. facultat; et dñm, et
ideo idem q; hñt facultat; q; hñt facultat;, et n. qui hñt
facultat; in equo q; uti licet equo facile et sine licta alio mō
et reuera tñ dñm pñt moratē loquido, nā hñt mō licta nō hñt
pñt in rem mea, quæ idem est si dñm q; dñm q; pñt vel
q; sup facultat; nec q; q; addere pñt, nā pñt rem nō tñ
pñt pñt, sicut aqua frigida nō tñ hñt pñt calefaciendi, sup
q; q; addere pñt pñt licta pñt leges, nā pñt illud sonat, id. n.
possunt q; dñm pñt, et pñt (uoluntat;) idem q; sup, et sup
idem q; pñt ut dñm. s. dñm. 22 q. 37. ar. 1. q; sup q; si dñm
hñt dñm dñm q; sup pñt seu facultat; sumēdi rem aliqua
in dñm nra definitio. n. debet ēē licta et copendit, et q; hñt

diffinitio sui conapportat, na pota desit diffiniri p actu p usum, sic usus
 est p sui sententia colocoq, sed finis dicitur qd usus frustra n. est dicitur
 suppetuo arceat ussu. q. optime dicitur dicitur in ordine ad usum
 hinc tñ cõtra diffinitioq. usufructuarius et usufructuarius hinc facultatem
 et jus assumendi rem in sui usum, et ad ducere qd domũ hinc sup habitandi
 mea, et ad ducere equũ equandi illũ, et tñ n. hinc dicitur. q. diffinitio illa
 mihi valet - /

hinc querit dicitur inter dicitur et usufructuarius qd reuera melius intelligi
 qd possit explicari, dicenda mihi mihi p negado minore, imo usufructuarius
 quodam m. dicitur rei qd dicitur hinc sup utendi usi n. qd re. magis qd quam
 addam. Contradictio loco dicitur. N. tñ qd hinc dicitur in rem aliquã qd
 hinc actionis circa illã, n. tñ transferendi illã nec usum eius in aliam
 sed usufructuarius est qd p. uti re, et p. transferre usum in aliam, tñ n.
 p. transferre rem, dicitur vero p. alienare rem, hoc p. institui. et habita.
 v. g. qd hinc usum hinc p. uti fructus et fructus comedenda est, n. tñ
 p. alienare aut vendere sup vendi, sed usufructuarius hinc sup qd
 utendi fructus et p. transferre hinc sup utendi in alios, n. p. tñ vendere
 uel donare hinc, dicitur vero p. hinc hinc vendere, et ideo dicitur qd
 rarius qd minus dicitur, usufructuarius qd magis dicitur, qd usufructuarius
 vocat in iure dicitur verã, qd gradus dicitur dicitur sup ussu, sed qd
 p. tñ qd ab re dicitur, et hoc m. dicitur n. dicitur ab usu, sed gradus ad
 ussu et usufructu. //

vide quilibet m. p. aris cen. m. l. no de moribus. c. de laudibus pauper.

sed semp restat defunctus qd sit dicitur accipiendo p. tñ ut dicitur
 tñ cõtra sum, et ideo dicitur p. qd diffinitio dicitur intelligi qd sui
 p. sui sui p. p. tñ, et n. subdistinguitur neq. dependens ab alio, in usufructuarius
 licet hinc sup utendi re, qd tñ sup dependens ab alio. f. ut a vero dominio
 et n. est p. p. tñ, et qd n. n. gradum. //

sed cõtra, si quis in testamento legaret ussum uel usufructu. v. g. uxori, et
 p. tñ hinc dicitur, relinquitur filio tunc vero mortuo hinc sup utendi
 hinc dicitur, n. dependens a vero dno qd n. est in parte filij auferre tñ
 legat, tñ n. est dno. q. qd si dicitur qd vero dno tñ qd sui sui sui
 modo cuq. utendi re, sic intelligunt cõtra modernum ut puta vendi
 di donandi. f. cõtra heres minor statu qd vero dno hereditas et
 tñ n. p. illã alienare, imo qd hinc p. gemitica est vero dno, et tñ n. p.
 ipam alienare qd illud n. re qd ad vero dno. //

Dicendum qd qd 3. gradum qd p. sui sui sui p. tñ sumendi re ad quã
 cuq. ussum qd n. est lege p. tñ, qd addo p. tñ minore statu et maiore natu,
 q. f. sunt vero dno, et qd cõtra est ex nã p. tñ quã hinc p. tñ alienare res suas, qd tñ
 aliena. p. tñ a iure, et sic p. p. 2. ma, quo m. dicitur dno ab usu
 et ussu fructu. //

20 22
 Dubium est si hic qd si no spectat ad nome, et Valuedifute. An
 in aliqz rebz usuzsumptibus possit distingui usuz a anno, resuz
 consumptibz sunt qz usuz est consumptio et expectantia, abqz potest
 usuz et ipz consumere, res vero usuz no consumptio sunt qz usuz no
 est consumptio, sicut domus Equus &c. Et ut augcamz deus idem cogit
 de rebz qz uno actu consumunt. ut panis pecunia, na sui alie res que
 hussu consumat nobis uno actu ut vestis, et in istis no gradifacite videt
 quom' usuz distinguit' a anno, locant' n. domus Equus, sed de alijs
 dubi, et totu dubiu ex parte Religiosos mendicatos potissimu ex
 minuz qd dicit nullu heret' animum, nec in coi nec in particulari no
 solum possessionis veru neque usus, nec aboz qbz vestit, et de hoc da.
 bro no solum est controversia inter Theologos, sed Summo Pontifici
 varia extant extasemia inter Nicolaus. 4. in capitali. existit qd seminar
 de verbo. signi. in. 5. ubi dicit declarando dicta greg. 9. et alioz ponti.
 fuit debet fieri no fere animum in coi nec in particulari usus solum nec
 aboz nec aboz mobilium neque usus sed omz usus solum et mo.
 cotum proprietatem rebus Romane Ecclie debet fieri solum usus facti
 concessio. Specu. 2. deo animum apud dantes de emptione semp rema.
 neret, et itandi in dante. 24. de padis eodem Titulo. unde
 seqz qd usuz in rebz istis distinguit' a anno. /

Incōtantiū qz pōtē. 22. in extravagante ad cōditiōē, et extrava.
 gante cū inter. Et in Extravagante qz quozdamz. Vbi dicit qz in rebz
 usuzsumptibus, usuz no distinguit' a anno nec p' quis usuzsumere
 sine anno, et reuera res qd dicit' /

Regi. n. 2. sic imp'ni qz semia omz dicit in mā de usuzsum. S.
 tho. dicit 12. q. 78. ar. 1. qz in rebz qz usuz est consumptio ipz rei
 no est consumptio seorsu usuz a anno, sed quicqz cadit usuz rei, cadit
 rem ipaz. Unde inferunt doctores qd no p' qz usuzsumere nactuare
 Et accipe ultra solem, et idem qz in pane et cibis comestibilibz qz
 usuz panis est consumptio panis. q. sed dicitur ut dicit' in dicto cap.
 qz alius qz usuz panis, et alius qz usuz facti, usuz panis qz usuz sumendi
 et usuz facti qz ipz metatqz que exercemz in rem, ut puta comedere
 et equare, et fieri minores no heret' p. n. usuz sum sed. 2. m. sicut puz
 cū equat Equi an' ipz metu usuz facti, solum. /

Sed contra iste usuz facti que heret' fieri in comestibilibz no est usuz sum.
 Justo. q. qz Justo, usuz videtur mi aliquid qz Justo. i. licentia
 Justo. q. heret' usuz panis consumendi rem. Et cogit sum. Vnde dicit' /

2° argi usus factus no p^r p^rpetuo a d^ono separi ut h^o. in .l. eam .ff
 de usufructu, et institui eodem titulo. in §. constituit na fructus e^o d^ono
 q^o p^rpetuo careret usu. ad dominium ut d^ono no s^um^o p^rter usus
 sed papa p^ruat^r usufructum hanc r^oq^o cu^m fructus minores possit illas co^msumi
 reg. papa. no q^o d^ono nisi mo^o t^om, et cu^m res ipse no h^ont q^o de re l^oq^o
 §. res ille sui ipse fructus, et p^rcons sunt vered^om.

3° Tertio argi si usus distingueret a d^ono in illis rebus sequet^r q^o possit q^o
 illos h^ont p^ruare alteri transfere^r d^ono, et non d^ono recipere ab ali^o,
 q^o p^romestio p^ruare ultra p^ruam p^ruare, sicut p^ru^o locare equum vel domum,
 co^mis q^o manifeste p^ruare .g^o .

4° 4° argi q^o tam ad rem idem est q^o papa h^ont d^onum vel q^o h^ont q^o
 p^rinde h^ont illis rebus ac si e^o vered^om, et p^rinde papa usque ad
 illis ac si noⁿ e^o d^ono, g^o . merito mo^o consistunt o^mia ista, et co^mfirmat^r
 q^o i^o . 22. abrenuntiat hoc d^ono neq^o vultu^r e^o d^ono . §. Nunc sal.
 tam religiosi minores erant vered^om.

5° 5° nescio an deputa^r ista sit de noⁿe, sed mihi lo^m m^o sit §. g^o . na^m q^o in
 illis rebus p^r distingui usus a d^ono, et q^o minores h^ont p^rus d^ono d^ono
 nec in co^m nec in particulari, et p^r usum intelligo istam licentia^m vel p^r
 comedendi et bibendi, et q^o certe p^r vocari usus p^ruare q^o ad illu^m actu^m
 ita q^o h^ont p^rus q^o modum h^ont licet noⁿ s^um^o d^ono.

6° 6° Ultimo nolo q^o ad veru^m d^onum noⁿ sig^ont q^o possit co^msumere se sed reg^o
 q^o possit eam alienare, et in iudicio vendicare, q^o minores noⁿ h^ont neq^o d^ono
 co^msumere neq^o p^ruare p^ruare, imo papa ipse in iudicio possit accipere o^mia
 bona sua et alienare tanq^o rem p^ruare, saltem si faceret factu^m tenere
 sed religiosi solum h^ont licentia^m comitatu^m comedendi et bibendi.

7° 7° hoc p^ruare utriq^o p^ruare p^r . p^r illud actu^m . 2. o^mes q^o credent^r d^ono
 p^ruare, orabant p^ruare, h^ont o^mia co^m, et p^r co^m nullu^m h^ont p^ruare, et
 cu^m ad te d^o o^mia v^o q^o co^mestibilia erant o^mia, q^o e^o t^o v^o h^ont illis q^o ut
 in d^o h^ont, sed d^o ad m^o in co^m d^ont d^o.

8° 8° sed contra saltem ego possim h^ont usui rei co^msumpt^r dato q^o noⁿ s^um^o mea
 et certe eadem r^one possim dato q^o noⁿ s^um^o mea in co^m.

9° 9° Item . 2° de iure . 28. cu^m ingressus vinea^m p^rimi tui comedere v^o q^o t^o m^o
 p^ruare, fructus aut^r nefferat e^o, si intraveris seque^m amici tui fructus
 q^o et manu^m co^mer, facere aut^r noⁿ melles, quo iure usi sunt e^o d^o p^ruare
 math. 12. §. antiq^o h^ont usui v^o solu^m ad co^medendum, noⁿ t^o h^ont
 d^ono p^ruare noⁿ p^ruare extra h^ont.

10° 10° Item institui de p^ruare d^o h^ont. q^o fundi nullu^m h^ont usum, mihi

Uterius hinc intelligi qd ut oleibz panis &c. ad usum quotidianum utatur,
sic sup olea et fructibz no hnt quis nisi usum, / Item exi^{te} in nec^{te} exte-
ma si utiqdre alieno no accedat dñum, postea nã usq^q auipiens pa-
re no p^o ipm vendere aut alienare, sed solum comedere, si no sit ne-
cessitas nisi panis et no pecunie. Unde si no cõcedat altero tantq^q vendens
p^o auipere, et cõformat^r hoc si hnt extrema nec^{te} accedat dñum rei
aliere sequit^r qd alter qno daret teneat^r postea ad restitutiõ^{es} qd s^ont
et s. tho. idem dicit. 22. q. 76. ar. 2. ex dicit^r basili^{te} et Ambrosij.
Item arg^o qd inuistatq^q ad me sã alienã uti^r iuste si hntis comedendo
illa sã exi^{te} no g^ons cu no possit illa vendere redonare. /

Ex dicit^r sege qd in pecunia no p^o distingui usus a dñio, nã usus p^o qd
pecunie g^oiaz alienare et p^o hntis talem usum qd quomocunq^q ea
nti sã p^o qd vendis, et ideo in dicto cap. exi^{te} p^omo papa iuber
pecunia donari fciõ^q, sed qd dñum semp^o maneat apud dñum et lee.
mofina, et qd dñu religio^q no cõsumit eam si in p^ontate dñi rep^oleat
sed. P. ip^o seculari soluat p^otu rei empte a religio^q, uel p^ouato^q
ordini soluat vice ip^o qd dñu pecunia. /

2°. ex his sege solo arg^o qd p^o ad 3° ad qd negamy empta. nã usura
no cõsistit in hoc solum qd no possit transferri usus sine dñio, et hoc
su fuit ad usura qd quis petat lucrum qd usus rei qd usus cõsumit
ultra p^otu rei postea rei no mouet post usum ad aliud qd papa
renunciavit huic dñio dicit^r qd no potuit nisi reuocaret statuta or.
dñij et hoc est minus graue ordni tam p^oncipali in religio^q chriãna.

2^m punctum principale de dñio dñij, nempe qd qd cõuenit
hinc dñij ubi nolo qd dñum in uniuersu triplex est. s. nãle dñum
et humanã qd qdam dñum dñi p^o cas cõcedi dñum. Unde dñum
nãle qd dñu cõcedi a deo in me^{te} sã hntis iudei in t^oiaz g^omi.
p^ontis, humanã aut^o est qd dñum hntis humana m^oduca qd usus
qd hntis in p^ontu aut domu, ut contra qd tracta. i. q. 3. et 5.
Et g^ontis et modum post ipm. Singula hntis nãle varie subdistinguit^r
dñum qd dñum nãle aliud qd in hntis, aliud in hntis, nã p^ontu dñum
hntis dñum nãle in hntis, ut hntis gene. i. leo hntis dñum in aliis
feras quas p^ontu, et canis in lepore, et hntis. ut hntis. 7. q. 1. c. in
apibz, dñum qd in apibz qd unus rex et vng^o p^ontis, aliud qd dñum in ca.
tuas in sensibilibz, ut cõlum g^ontis sui motu, et sol. g^ontis ad illum,
nã dñum max^o qd dñum qd gene. i. q. p^ontis dñi, et luna nocti, itaq^q qd
inclina t^ontem rei vocant dñum. /

Contra hoc nos dominus qd 2° qd dñum in hntis creaturay p^ontis

21-2

hinc est ppe, q sic pbat nullu gradus altius rei nisi sit in sua pte uti et
no uti utare, sed solus ho hct hanc ptem p liberu arbitiu .f.

✓ confirmat ex ussulegati dicit rei n q nate fuerit in suos alij no dnt hie do
mnia ipm ut igni no ad hns ad calefaciendum qe no pi no calefacere, et
liberū regam dnt suaz actionu qe no qe potens sui Unde s. l. ho. 12. q. 1.
pbat q soli ho dnt eednt qe hct liberu arbitiu, q qd agat mouet lo
se, qe tunc vero irracionalia no hnt dntum suaz actionu, qe potius
agunt in illis q agant. / scio aliquos dicitu quere inter dntum et regale
licet qe ad primu q regu libere no tri ad 2m - /

✓ sed contra nullu gradus rei nisi sit dnt actionu circa pntiam, ut dicitur
in diffinitio dntij .f. qe pbat ut dicitur qe sunt soli ho gradus actionu, qe
soli ho gradus rei. /

✓ 2. argu ad eadem na sicut faceret veru dntum qe qe qe qe qe qe qe qe qe
seu ad equo faceret ei injuria, coru aut qe s. m. g. na - s. l. ho. 22. q. 75.
dicit equus no qe capax injuriar suaz nec injuriar qe n occidit equu no
facere ei injuria sed dnt, et qe pbat radiu solis ne illum non aulam, no
facit injuria soli, sed ho qe pbat que sol e creatu sicut phi. i. pot. dicit q
ho no dnt appetitu sensitivo sicut dnt dispositio, qe no qe in pte hnt un
eo ad sicutum .f. / hoc manifestu e genere. i. inquit dnt faciam ho.
mine ad imagine et similitudine magis dnt volatilibus et piscibus maris et
bestijs uniuerse tpe, ecce quom fundam dntij est mago dei, ad qua solus
ho qe creatu Unde soli ho dnt qe qe dnt et no alteri crea, sed solus
q analogia sicut dnt hoie p nuptu, dnt n qe qe qe qe qe qe qe qe qe
deu suo regi neq faciunt ei injuria no obediendo. /

✓ modo dnti distinguntur et dntum, qe aliud e gradus suu, qe hnt iusti ad
gras, et aliud un suum qe hnt iusti ad gras, et nescio quom atq distinguntur
sed nihil minus credo q iste sunt acceptio s. m. p. e, na gra et gra no sunt in
na pte, sed solus hoc possumus p dei aux. / Sed solus possumus p aliu
no possumus ut dnt, qe dnt nobis dat gras gras et gras neq faciunt in
juria auferendo eam a possessoribus, qe ho no gradus illar, sed solus dnt. /

✓ Distinguntur et dntum dnti qe hnt hnt ad am in statu innocetis ad lignus
vite, sed ante qe qe pntere solus tua media .f. dntum nate, dntum
et hnt. ut dicitur, sed no qe facile distingueret inter dntum nate et di
uinu, argu. n. sic, no septis ad no. 13. q. de dntum gradum in stem qe
si aliquid e dntum nate magis qd hnt ho in fultu tpe et nate qe regent
ad e qe pnter, sed illud e dntum qe coactum a deo s. m. i. f. / Pergo.
Et isti vnt insinuare qe dntum nate gradum nihil minus tri est dnt inter
illa Unde dntum nate qe qe fluit ex ipa na ut in dntam, et illi ex sui
principijs e dntum, unde sicut debet ho ex sui principijs nate qe sit

defendere se etiam bonafica, et ad eorum bona respa^{ca} acquirit amiam nra.
le insignulor hinc, na sicut mebra corp^{is} sum ppter totu corp^{is} vias m.
guli hinc ppter tota temp^{or}. Et ita p^{er} rex exponere vita casus unq^{ue} s.
p^{er} p^{er}ca, sed tñ nullacrea^o inferior hinc factu fuit dñi,

v Sed veru angel^o datu fuit aliqd dñum nate sup aliqua recreata? /
imp^{er}ia nō sūt acubim q^{ui} fuerint creati dñi suap^{er} adionu, sed tñ q^{ui} sūt
dñi aliq^{ui} galteruq^{ue} rei nō video q^{ui} nā max^{ime} dñi eē dñi g^{ra}te, sed iam
dixim^{us} q^{ui} g^{ra}te egrā crea^o nō g^{ra}te q^{ui} dñi q^{ui} auferre, uel eē dñi
orbū quos mouent, et hoc nō q^{ui} orb^{es} nō sūt sūt q^{ui} nō sūt creati ppter
se sed ppter hinc, ut ppter hinc mouent illos, q^{ui} angeli nō indigent
motu orbū, imo neq^{ue} mouent tanq^{am} cas^{us} libere, sed tanq^{am} cas^{us} nate^o
m^o ad veru amiam rege q^{ui} possit dñi uti re libere ad sua utilitate

v g. 1 Item arg^{uit} mundus nō sūt factu nisi necesse fuit, et angeli nō
indigebant mundo ergo nō sūt factu ppter ipos, ut corp^{is} nō sūt dñi ipi.
Demones dñi ab aliq^{ui} sup damnatos quos cruciant hinc amiam sed
sicut hinc sūt m^o m^o uale q^{ui} sūt m^o m^o dñi nō tñ ppter dñi.
Et ite ad p^{ri}ncipalem q^{ui} nō q^{ui} m^o m^o creatu^o solus hō g^{ra}te^o t^{er}re, et
hoc p^{ro}u^{er}biū eē magis p^{ro}u^{er}biū.

v sed atē deus ep^o dñi etate crea^o nā deus ep^o dñi abte nā p^{er} uti crea^o q^{ui} m^o.
unq^{ue} amhilando et multando illa ab m^o t^{er}re, hō. aut nō p^{er} hinc facere
q^{ui} eē dñi m^o s. nō p^{er} capiti vni albi facere aut nigri, sed p^{er} uti aia.
lib^{er} p^{er} uicando et aliq^{ui} crea^o sumēdo illos ad usum suū.

v Dñi dñi m^o uideam^{us} aliq^{ui} m^o cepit eē in p^{ar}adiso terrestri sup leg^{em} dñi
et postea in testa^o ueluti hinc sūt iudici dñi dñi m^o m^o p^{er} m^o sūt
in uassa egypti^o et fauc in regno suo, sed in lega suam^o nō uideo aliqd
amiam p^{er} eē dñi m^o m^o m^o, nā h^{ic} iure dñi decim^{us} debent
scit^{us} sūt, tñ dñi nō acquit^{us} m^o m^o ad e^o, sed ab ipis soluentib^{us} decim^{us}
sunt tñ p^{er} dñi dñi, sūt p^{er} sacerdot^{us} ad cofecradu^o su^o p^{er} uicand^{us}

v Ad dñi human^o q^{ui} maior deficiunt q^{ui} dñi cepit eē appropriatio
domino^o ut hinc m^o m^o tuū, ut p^{er} hinc dñi dñi sūt p^{er} p^{er}
Appatio bon^o exterior^o nō cepit eē in statu nāq^{ue} integ^o in p^{ar}adiso p^{er}
q^{ui} hinc appropriatio nō g^{ra}te a iure dñi. nec nati sed hinc. uideat^{us}
aug^{ustinus} tratu^o s. sup ioh^{annem}. Et h^{ic}. v. d. 8. c. quos uae, sed q^{ui} iure hinc.
tunc nō fuerit facta dñi p^{er} q^{ui} cōditio nāq^{ue} integ^o tunc nō exigebat
illud nā nec^{esse} hinc dñi sūt duplex s. ne orirent^{ur} discordi^o
sūt melius eē agi ut Arist. dñi 2°. p^{er} hinc. sed tunc nō uideat^{us}
hinc eē, q^{ui} nec eē discordi^o sūt lib^{er} dñi faceret q^{ui} ad bon^o
cōe p^{er} hinc.

v sed q^{ui} m^o bona exteriora compacta fama et hon^{or} restringenda q^{ui}

Propo. hae. nā hae bona iura nā sunt appāta q. libet n. q. d. nō nātū famā
et honoꝝ sui suū suoz mebroꝝ itaq. aliū nō g. d. nō illoꝝ nec impātoꝝ
posset eijerē famā sine culpa mea, imo sit reg. q. homo a n. h. b. a. g.
d. nō aūz bonoꝝ nātūm.

23-2
V sed de alijs bonis p. m. 2. q. Talis appātio uel diuisio fuit facta
statim post pecc. p. q. d. statim post pecc. fuit cā d. nō diuisio
q. d. statim fuit facta diuisio. p. q. d. nā duas rōnes afferit. A. h. e. u.
Statim diuisio huiusmodi diuisio. s. ut meliꝝ cōteret agri ut
uiderent discordia, sed iste statim post pecc. fuit uel loci uel p. g. n.
q. ubi legi q. Cain obtulit defunctioꝝ t. m. n. ad nō. Ab eo q. q.
obtulit uel p. g. n. g. g. s. u. v. q. q. e. e. m. a. l. q. u. i. g. r. e. g. e. s. A. b. e. l. q. n. o.
erant cā uel a. l. q. f. u. e. r. u. t. C. a. i. n. q. n. o. e. r. a. n. t. A. b. e. l. q. u. i. q. u. i. d. e. m. p. o. t. e. r. a. t.
u. e. l. m. u. n. e. r. a. A. b. e. l. d. n. o. e. r. a. n. t. m. u. n. e. r. a. C. a. i. n. n. o. r. e. s. p. e. r. i. t. s. e. d. f. r. o. m. a. t.
a. u. t. h. i. o. a. u. g. 15. d. e. c. i. u. i. d. e. i. c. 20. u. b. i. d. i. c. i. t. q. C. a. i. n. f. u. i. t. r. e. x. i. l. l. i. q.
c. i. u. i. t. q. u. a. m. c. o. d. i. c. i. t. s. e. q. u. i. f. u. i. t. t. u. n. c. r. e. g. a. p. p. a. t. i. o.

V sed q. m. f. u. i. t. p. o. t. e. r. a. t. a. p. p. a. t. i. o. i. s. t. a. r. e. g. i. n. s. i. c. l. o. e. s. h. a. e. r. e. r. a. n. t. u. i.
e. q. l. e. s. e. t. o. r. u. m. e. q. t. e. c. o. c. e. s. s. u. e. r. a. t. d. e. a. n. i. m. u. m. o. r. b. i. s. q. n. u. l. l. i. q. h. u. i. u. s. p. a. t. e. r.
d. i. u. i. d. e. n. d. i. u. t. u. n. u. s. u. t. r. u. s. a. l. i. q. u. a. p. a. r. t. e. a. b. i. s. u. e. a. l. i. q. u. o. q. c. o. m. p. a. r. t. a.
u. t. a. r. t. a. r. e. t. a. b. u. s. t. r. a. t. i. o. n. i. s. q. d. s. i. d. e. c. i. t. a. d. a. m. h. u. i. s. s. e. t. a. c. e. m. p. t. a. t. e. r.
s. u. p. r. o. u. i. t. a. t. e. a. r. g. u. i. s. i. c. n. a. A. d. a. m. s. o. l. u. m. e. r. a. t. s. u. p. i. o. r. s. u. p. i. o. r. i. e. p. s.
nā q. n. o. s. e. e. x. t. e. n. d. i. t. a. d. c. o. n. t. e. n. d. u. l. e. g. e. s. q. . 1. a. d. h. o. c. d. e. i. s. c. u. m. c. o. n.
t. r. a. d. o. t. r. a. d. i. t. a. p. q. 4. q. 2. q. t. u. p. t. e. p. o. t. u. i. s. h. o. c. f. e. i. t. p. q. d. A. d. a. m.
d. e. s. e. h. u. e. r. i. t. p. l. a. t. e. m. a. d. d. i. u. i. d. e. n. d. u. m. n. o. q. s. t. a. l. e. p. s. i. t. p. h. a. p. p. i. n. a. u. t. e.
s. e. d. q. c. e. i. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s. A. d. a. m. q. i. e. r. a. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. s. n. e. q. s. i. u. m. h. u. i. u. s. a. l. i. q. u. i. s.
r. o. g. a. t. i. o. n. e. s. u. p. a. l. i. o. s. p. r. i. o. r. s. e. d. t. r. i. q. n. o. f. u. n. d. a. t. i. n. i. s. e. c. e. n. d. a. s. o. n. i. q. d. p. u. e. r. i. u. s.
f. r. a. a. m. p. t. a. t. e. m. m. e. l. l. i. q. e. r. d. i. c. e. r. e. 2. m. q. d. u. s. h. o. c. f. u. i. t. e. x. c. o. s. e. n. s. u.
o. i. u. s. u. t. i. p. e. d. i. u. i. d. e. r. e. t. i. l. l. i. q. t. r. a. s. u. e. l. q. d. d. i. u. i. q. f. u. i. t. i. n. t. e. r. e. o. s.
c. o. d. i. t. u. a. d. d. i. u. i. d. e. n. d. a. s. q. i. s. u. n. u. s. a. c. i. p. i. e. r. u. n. a. p. a. n. e. e. t. a. l. i. q. u. a. a. l. i. a. m.
u. t. a. q. q. u. a. n. q. t. r. a. d. i. d. i. t. a. l. i. e. r. i. p. l. e. m. q. u. a. h. e. b. a. t. c. o. i. s. i. n. h. o. c. p. e. d. i. s. u. t. a. l. i.
t. e. r. t. r. a. d. d. e. r. e. t. e. i. p. l. e. m. q. u. a. h. e. b. a. t. i. n. a. l. i. u. t. h. i. g. e. n. e. d. e. A. b. a. h. a. m. e. t.
l. o. t. h. n. e. r. o. g. o. s. i. t. s. e. r. u. i. u. m. i. n. t. e. r. m. e. d. i. e. e. t. e. u. n. i. u. e. r. s. a. t. r. i. a. c. o. r. a. g. e. t. s. i.
a. d. s. i. m. i. s. t. r. a. i. e. r. i. e. p. o. d. e. x. t. e. r. a. t. e. n. e. b. o. e. t.

V diuisio aly q. iure nāq. oia q. nō habent p. p. um d. n. i. sunt p. o. u. i. t.
p. a. n. t. u. t. h. i. i. n. s. t. i. t. u. t. d. e. r. o. g. a. t. i. o. n. e. c. o. r. e. q. q. d. a. u. t. n. u. l. l. i. q. e. r. n. a. t. i.
r. o. n. e. o. c. c. u. p. a. n. t. i. c. o. c. e. d. i. t. i. s. i. c. d. i. u. i. t. e. t. o. r. u. f. e. i. t. d. e. i. u. r. e. n. a. q. s. e. d. t. h. i. h. o. c.
d. e. b. e. t. s. a. n. e. i. n. t. e. l. l. i. g. i. n. a. i. u. r. e. n. a. t. i. i. l. l. u. d. q. d. a. n. t. e. n. u. l. l. i. q. f. u. i. t. n. o. g. r. o. u. i.
p. a. n. t. q. t. u. m. a. d. a. n. i. m. u. m. s. e. d. s. o. l. u. m. q. t. u. m. a. d. u. s. s. a. n. o. i. u. r. e. n. a. t. i. o. n. a.
s. u. t. c. o. r. a. q. u. a. a. d. d. n. i. u. s. e. t. i. d. e. o. d. i. u. i. t. n. o. p. o. t. u. i. t. f. e. i. t. q. t. u. a. d. d. n. i. u. s.

nisi ex pacto et cō dēto hōiū, et eodem mō quo Inp'nupio facta gēdī,
ū. facta fuit post diluuiam p' nos Noe, qm oīa redacta sunt ad cōē
vnde gene. ij. dī q ab hīs .f. filijs noe diuisa sūt in p'ces gentium in
regionib; suis, et gene. x. y. Venite faciam; nobis ciuitates et turrim ubi
cepit regm̄ caldeorū et aemōrot. 2. -

v sed cōtra hoc argi dicitur. vey gl̄ cōtra legē nās .g. nō fuit cōtra nā
lex hum. nō obligat nisi deriuat' a p'ue nās p' an; q' de p'ue nās oīa
sūt cōia ut hī .d. 8. c. p. ergo q' hōc sū mū et illud tū est cōtra legē nās
facto. Sec. in 4. d. 15. q. 2. q. 2. R. q' illa lex fuit reuocata post p'ua
nā arte expediebāt oīa eē cōia, sed postea exp̄ ediebāt dūi' p' p'ue rōn;

iam dēbat. Alij dūit q' neq' illa neq' sua cōtraria sunt de p'ue nās
sed illa q' de p'ue nās integre et sua cōtraria .f. q' oīa diuisant' q' de p'ue
nās corrupte .f. -

Sed cōtra hoc arguit' cōtrad. vbi nō, nā p' nās et
immuta. qd q' somel q' p' nās semp q' p' nās .f. p' magi ex actū .d. 3.
cōfessio. c. 79. nō immutat' lex nātij p' p'ue q' oīa in lege nās eēt cōia
et nūc sunt diuisa, sed res ipse sunt q' variat' sūt nō immutat' nā vi.
m p' p'ue q' sanū sūt bōm et infirmū sūt malū, et idē dīc' dīc' sū
ut dūi. 8. 2ho. 22. q. 66. ar. 2. ad. p. q' oīa eē cōia nō g' p' nātē p'
g' nātē, sed solum accipit' negatiue .f. q' p'ue nātē nō g' facta app'atio
q' lex g' p' nātē sūt, q' nō erat necc. tal' dūi'. Et idē app'atio
nō fuit cōtra sed p' dūi' determinatiōis p' nātē .f. -

v sed cōtra Religiōsi vīuunt pacifici sine diuisio' vey .g. illa nō g' cōtra diuisio' nātē
p' p' nātē p' nātē sic vīuere, nōt' p' p' totū vnu regm̄ .f. -

v sed ex hoc seq' arg' in alio cōm nā app'atio' vey v' q' s' de p'ue nās
cū nātē cognouit' Arist. cōuenit' talē diuisio' vey. R. q' p'ue nātē
fuit dē d' tal' dūi'. sed p'ue gentiū fuit executioni mādātā. Ex his sequit'
corrola. multa, p' q' nō oīa sunt app'ata sūt flāmīna p' nātē, v' lōq'
īpe ubi h' t'ant' dūi' q' p'ue nās manent semp cōia. Non fere, auer' p' p'
v' d' .f. ubi nōt' dūi'. dē q' dūi' sūt. Et idē nō obstāt' q' uīq' app'atio'
q' nātē p' nātē p' nātē .f. -

v seq' q' si sunt nūc aliq' tēg' q' nō sūt dūi' q' occupant' p' illis nō
p' p'ue accipere dūm .f. 3. seq' q' nō obstāt' quacūq' app'atio'
tū. in nūc' extrema oīa sūt cōia saltem quoad usū .f. -

v seq' vnde v' l' q' facta app'atio' q' dūi' p'ue nātē p' nātē p' nātē
sūt in alium, sed de translatio' dūi' nātē p' nātē, v' d' p' 3. 2. q' 82
v' l' nā p' p' nātē .f. -

In punctu principale est de dno dñi. qd f. res possim hōe dñi
 et pō an iusto quis possit e dñs alterius hōis tam p̄caudij iudicium
 suū est dñs sui qd accedat. p. Vbi nota impm̄ qd fuit qd duplex, aca
 nāq̄ accēlegat ut hī. i. potest. nāq̄ gr̄ta q̄ fundat̄ in excellētia rōis
 p̄stantes. n. rōne p̄pudētia nāt̄i suū dñi suū. Nobis rōis p̄ore a p̄a
 facti sū ad p̄cedēdū, et ideo dñi Arist. qd alij sunt a nā dñi alij sū
 sed sicutq̄ legat̄ iudicij illi Arist. qd qd sui ip̄q̄ nō ē sed qd qd
 alij qd q. dñā inter ip̄as fuit ut qd p̄. dñs unū sū nō ad uti l̄es
 ip̄q̄ dñi sed sūi p̄p̄t̄at̄ ut ip̄q̄, et ista est instatū nāq̄ iustit̄e, et
 talis dñi de dñat̄io rōis p̄p̄t̄at̄. p̄ p̄p̄t̄at̄ dñi subdit̄, sed dñi
 legat̄ nō unū sū ad uti l̄es sūi, sed ip̄q̄ dñi sūi p̄caudē, et de
 ista q̄m̄q̄ an sū iusta?

Et argo qd nō sū iusta qd est cōtra nām, et qd sū cōtra nām p̄bat̄ p̄.
 aut hō. qd ego. cōtra nām qd hōes hōibz dñi, imo instatū de p̄a
 p̄sona dñi sūi fuit ut sūi p̄p̄t̄at̄is iustit̄e gentiū qua qd
 dñō alio cōtra nām subijcit, et p̄bat̄ rōne hō creat̄ qd libe
 ut hī eccl̄ia. 15. possit eum dñs in manu cōsiliij sui sed hō
 p̄libertate glōis q. nāt̄i creat̄ qd dñi, ut p̄m̄ cōtra nām qd hōc
 sūre Item gene. i. dātū est dñm̄ dñbz hōibz inter cetera
ce qd et nō dātū eis qd dñent̄ alijs hōibz q.

In hōm̄ qd quaten cor. l. m̄a. sūitq̄ legalis et lūta vbi nota
 qd apte p̄i cōtingere ista sūitq̄ sūi apte p̄i transferri dñm̄ rōis
 p̄. p̄ rōem cōm̄ dñm̄. Mom. si quis p̄p̄t̄at̄ cōp̄ulsi vendē
 et ut hī instatū. de iure nāt̄i. d. sūi, ut si maior 20. annorū vende
 resse ad p̄ticipat̄am p̄t̄i, et de ista p̄t̄at̄ hī l. 20. et
 l. 28. si p̄p̄t̄at̄ cōp̄ulsi vendē se tibi fēt̄us nō eum im
 p̄mas sūitq̄ famulorū, sed quasi mercenariorū et colong sūi, et nō p̄a
 sūi p̄ancilla sūi vobis de nāt̄i q̄ in circuitu vō sūi, hōc hōibz
 famulos et hereditario iure transmittit̄ ad posterorū et p̄p̄t̄at̄ in dñi
 nū, nōq̄ sūi p̄ hōibz p̄t̄at̄ est sūi mercenariorū et ip̄e p̄t̄at̄
 erat redi mandq̄, sed si erat accēp̄era p̄ petro p̄derat p̄t̄at̄
 et ita nūq̄ in ussa apud istos Ethiope qd sese tradit̄ lūtam p̄t̄at̄
 cōp̄ulsi. / 2. m̄. introduc̄ta qd sūitq̄ p̄re belli ut hī instatū de p̄a
p̄. p̄. d. sūi, nam cum in bello iusto sūi lūta hostes occidē
statutum erat impatoribz (ut illi dñi) ut qd hostē cap̄t̄at̄ suū
possidēt, et sic saluaret̄ vita ip̄q̄ v̄ in dñi p̄t̄at̄ ap̄t̄at̄ dñi.
 Et qd utaq̄ sūitq̄ sūi lūta p̄bat̄ nā lūtam qd suae nām p̄t̄at̄

249

analis seu dicitur sicut quod dicitur in principio in subditis q. no. de summa
ita blandiam imperatori ut dicitur in ipso hoc dicitur orbis p. in unum
possit uti rebus totius orbis sicut utitur equo suo, sed tunc de quolibet
proferre opinionem sollicitum esse stultum est. n. hoc sine aliquo
pariter dicitur neque dicitur quod impugnatio quod isto modo neque Res castella sunt
suis sicut nec bona regis francie sunt regi francie, neque philippus uti
nisi solum ad bonum, sed de dno 2. in dicitur quod per superioritate dicitur
vis dicitur ad eo universalem quod extendat ad totum orbem imperator
quod imperator. nos tunc ponimus q. dicitur. /

25-2

2 Imperator non est dominus orbis neque huius jurisdictionis ad eo universalem quod se
extendat ad totum orbem, et revera per potestatem debent esse saltem
non potest contraria opinio ab auctoritate ipsius, nobis. n. non in cubiliis potestatis
sed a potestate parte a se matricam. /

2 in philomina arguitur sic p. si imperator est dominus orbis, vel hoc est succum
vel divino vel humano, nullum istorum. probatur quod ad ius naturale, scilicet
nate est omnibus hominibus quod cum deo sunt eisdem nature quod nullus gradus potestatis
istom. / Sed dicitur dato quod nullus sit determinatus (in
collegium semper de dno jurisdictionis) in philomina quod non inclinatur sit
vna dicitur totius orbis, sicut in vno corpore est vnum caput. Et dicitur 7.
q. 1. c. in apibus dicitur quod inter vnum est vnum caput. Et vnum Rex,
contra hoc arguitur sic non dicitur quod sit conforme legi naturali quod in quibus familia
Et in quibus repa. sit vnum caput, non tunc quod sit vnum caput dicitur.

2 vna quod orbis, sicut vna apex vna dicitur quod sunt in vno, et
conformatur? Arist. 7. politici. dicitur quod civitas non est melior quod maior
neque debet sine tunc crescere, sed numerus civium debet esse talis quod
sit ad vno gubernari, et cognoscitur ab illo et in vno in vno, aliter
non est tunc de civitate quod partitione respicitur vna debet tunc talis ex
tendi ut possit esse concursus ad principem in rebus arduis, sed non potest esse con.
cursum tunc tunc ad vnum hominem quod. / confer 2. non sicut
quod forma naturalis determinat sibi certam quantitatem neque potest maius
re informare ita omnia principia debet determinare certam latitudinem

quod possit gubernare. /
2 Item 2. principia arguitur si quis est a natura dominus orbis sequitur quod
fuisse vnum tunc, cum est factum quod ante adventum christi nullus fuit dominus
orbis, imo nec nomen hoc imperator fuit auditum in hac significatione
sed solum fuerunt reges, quorum quod fuit membrum. post adventum
gere 10. regis in partem caldeorum in Babilonia, cui postea
successit regem persarum et medorum sub ciro et dario dicitur. 5.

De p[ro]p[ri]etate Balthazar regis et postea translatam et a p[ro]p[ri]etate grecor[um]
sub Alexandro magno ac Romanor[um] sub Octaviano Augusto q[ui] quatuor regna
figuraabant in illa statua qua videt Nabuchodonosor. dante .2. sed nullu[m]
illor[um] regu[m] fuit d[omi]n[us] orbis, na[m] utkerit histo[ri]a simul curereant alia
regna ut reg[is] hispaniar[um] p[ro]nu[m]q[ue] fuit suscitatio[ne] p[ro]p[ri]a, et reg[is] judeor[um]
et Romanor[um].

v q[ui]si dicat[ur] ep[iscopu]s octavianu[m] fuisse o[mn]ia simul, hoc est f[aci]m[us] na[m] multa[m] natione[m]
no[n] fueru[n]t sub iugate tunc ut hec histo[ri]a ip[s]a Romana, et hoc q[ui] manifestu[m]
de alio homi[n]e p[ro]p[ri]o et de terris eius maxime q[ui] a nati[on]ib[us] inveniu[n]t[ur]

v Item q[ui] unus rex iure d[omi]ni no[n] sit d[omi]n[us] orbis q[ui] cu[m] nunq[ui]d in tota sacrascrip[tu]ra
inveniat[ur] hoc sed solum invenit[ur] q[ui] faceret deus aliquos reges p[ro]p[ri]os
ut dauid Saul &c. et confirmat q[ui] hoc no[n] potest fieri nisi a deo
hoc no[n] concessit alii.

v 3o sic d[omi]num q[ui] p[ro]p[ri]etate usq[ue] ad d[omi]n[u]m sed no[n] p[ro]p[ri]etate morate loq[ui]n[do]
do q[ui] unus exerceat usq[ue] ad d[omi]n[u]m in tota orbem cu[m] no[n] possit alius p[ro]p[ri]etate
neg[ue] p[ro]p[ri]etate n[on] p[ro]p[ri]etate ad tota[m] orbem. q[ui] frustra est tale d[omi]num, sed deus
na[m] in hoc faciat frustra. q[ui].

v Ultimo aeg[ri] q[ui] iure d[omi]ni no[n] rex nati[on]is nullu[m] sit d[omi]n[us] orbis, saltem
quo ad p[ro]p[ri]etate[m] civile[m] et ep[iscop]ale[m], na[m] q[ui] cumq[ue] resp[icit] p[ro]p[ri]etate[m] de iure n[on] p[ro]p[ri]etate
tem suu[m] in hoc. n. d[omi]n[u]m p[ro]p[ri]etate[m] eccl[esi]astica[m] et unu[m] q[ui] p[ro]p[ri]etate[m] eccl[esi]astica[m]
no[n] est immet[us] in tota rep[ub]lica eccl[esi]astica, sed adact[us] a deo in met[us] cert[us]
n[on] ut p[ro]p[ri]etate[m] vel co[n]cilio, sed p[ro]p[ri]etate[m] unu[m] q[ui] in q[ui]cumq[ue] rep[ub]lica iure n[on] q[ui].
si aeg[ri] est d[omi]n[us] orbis hoc est p[ro]p[ri]etate[m] eccl[esi]astica[m] totu[m] orbis, et no[n] p[ro]p[ri]etate[m] n[on] rex d[omi]ni

v Imo summu[m] aeg[ri] q[ui] rex et d[omi]n[us] orbis iure p[ro]p[ri]etate na[m] si hoc est max[ime]
p[ro]p[ri]etate[m] totu[m] orbis eligent[ur] ip[s]i, sed nunq[ui]d totu[m] orbis co[n]sensu[m] in d[omi]n[u]m
sup[er]iore q[ui] nullu[m] gl[ori]a[m] d[omi]n[u]m. voto. q[ui]. hic dicit q[ui] si p[ro]p[ri]etate[m] orbis co[n]sente
re p[ro]p[ri]etate[m] vel p[ro]p[ri]etate[m] p[ro]p[ri]etate[m] p[ro]p[ri]etate[m] eligere. Unu[m] d[omi]n[u]m totu[m] orbis si
aut fran[ci]a vel hispania eligi unu[m], sed t[ame]n nunq[ui]d in factu[m] est, mo[n] ubi
f[aci]m[us] necesse fuit q[ui] co[n]currat, nec p[ro]p[ri]etate[m] q[ui] sit unus d[omi]n[us] orbis q[ui]
co[n]sente iam dicitur.

v Sed restat p[ro]p[ri]etate[m] difficultas in hac ma[n]u, sunt. n. q[ui] dicitur de iudicio d[omi]n[u]m
m[er]itu[m] orbis Romane p[ro]p[ri]etate[m] v[er]o et p[ro]p[ri]etate[m] tradidit imp[er]i
tori, et max[ime] aug. li. 5. de civi. dei. c. 12. ubi dicit cum
d[omi]n[u]m fuisset regna decem illustria voluit deus unu[m] o[mn]i[u]m p[ro]p[ri]etate[m]
ideo q[ui] Romane concessit ad domanda[m] mala[m] multa[m] gentiu[m] p[ro]p[ri]etate[m]
virtute[m] .s. p[ro]p[ri]etate[m] amore[m] p[ro]p[ri]etate[m] v[er]o et iustit[ia]m, et in c. 15. dicitur no[n] q[ui]
q[ui] d[omi]n[u]m iustit[ia]m dei co[n]gruam receperunt mercede[m] sua[m], alludens ad illud math.
5. .s. q[ui] p[ro]p[ri]etate[m] p[ro]p[ri]etate[m] ma[n]di v[er]o et manu[m] co[n]p[er]ent digni sunt mercede[m] p[ro]p[ri]etate[m].
Sicut t[ame]n dicitur - S. Tho. de Regim[en]te p[ro]p[ri]etate[m] li. 3. q[ui]. 1. p[ro]p[ri]etate[m] p[ro]p[ri]etate[m]

utque amore pie et amore civis omnibotenti, Et Zelum justie conu-
sit deus Romanis impium.

V Et ne hoc cometi videat aug. et s. tho. argi sic consistit impator
Sci mg vi cum multa clara fecisset non renunciauit impio, nec bñ sicue-
ter hoc ipm ei admonuit, et idem locum de Theo docto, cui bñ ambo-
nunqz pcepti impium renu-ciare, que tñ cognoscebam. Et tñ ubi
obsequente mu et no qd verisimile dñm pmittere stinos vna in errore ta-
toy manere, qd vñ q illi impatorq jus fuerit ad impium. Ego no
audeo aliquid asere, qd contradicit semis aug. et ambrosij. Plures tñ
Ambrosij, sed tñ no intelligo qd jus fuerim Romanis ad terras quas
debentur, qd qd ut ex eoq historijs cõpimq jus dñi in armis et mul-
tas nationes inuictas subiugauerunt, nullo alio titulo nisi qd presentia
eram, et no inuenit uerbum dedit illis Tale qd, et alioq Ro-
mani hoc huerunt sup aliquas nationes, tñ Julij Cesar ut in eius
comentijs repetimq tirania dñi dicitur adiuuata civilis obtinuit impus
sed cum ut aliq volumus aug. intelligere qd multa nationes sponte se
dederunt Romanis ppter Zelum justie qd in eis cognoscebam ut iudici q
dicebat no huerit regi nisi Cesare, et tñ dicebat qd qd Cesaris reddere
Cesari, et qd postea populus Romanus tradidit Octavianus impius
vel alium successori, tñ nihil hoc contra qd nã Romanis no potue-
runt dare impatori nisi qd huerunt, sed Romanis nuqz huerunt impus
tñ qd abis, nuqz n. audire qd puenisse Romanos ad antipodas vel
ad has terras qd in inueniunt, qd no potuerunt tradere impius Romanis
has nationes alium qd no poterat magis qd galli possent facere regē tra-
dunt, mo in Asia Africa Europa fuerunt aliq populi nuqz subditi
Romanis. Et Veritas ista loqit ex civilibz legibz et rationibz, et lex in l.
cunctos populos. C. de p. matum. ff. ca. vbi dicitur dicitur populos quos
clementis nre regis impius qd in hoc qd restituit quos clementis nre regis
no ei dñm totum orbem et in lege l. 2. c. de officio pfecti ptopafes,
impator fecit mentio qd huerat multos hostes et in rebus pacis cu ipis.
et lex in l. hostes. ff. de captiuis, et post Cinnium remansit ubi dicit
impator nos dños liberos populos regesq legisq moribz qd cõsuetudibz
ubi vna multa populos liberos et reges. Item de tra. in. c. p. or
Verbal, qd filij sum legumini, ubi dicit qd Rex francie no cognosuit sup ius
in tra libz, et in numeros alios Rex possent afferre, quos bñ huerat
omissos facimq, sed ut nos qd juris cõsuetudibz glase sup hoc lex. cõtra
ipos dñum oppm, sed lex quos ipi afferunt sunt potius bñ in l. de p. ca.
tio. ff. ad legē Rodia de iudici. ubi Antoniq p. mg dicit qd mundi dñs,

26-2

mirabile est qd cu' hinc venisset p'dicare p'p' in mudo ipe accepit
bet amum mudi, et max' qd illud fuisse sufflam cu' nup' hinc offa
q. et mina apparatus q'q' talem mium reliq'isset. Vicaria suo in t'is
p'p' ipe no' hinc, et hoc max' cofirmat math. 20. et luc. 22. p' nup'
gentiu' dnam' eor' q'q' maiores sum' p'p' d'at' exorem inter eos, no'
ita suis inter vos, usq' filij hinc no' veni ministrari sed ministrare
que locu' tradidit bernat. li. 2. de confederat' ad Eugeniu', nup' qd tibi
aliquid dimissis p'p' cum p'p' hinc qd hinc tibi do, illud qd hinc no' ge
aureu' neq' argentum q. neq' aptis iure vendic' neq' n. tibi da.
re p'p' qd no' hinc. No' costat papa no' hinc d'mus episc' q'z conq'
tanting' ad d' episc' impium papa et no' papa constantis sed hinc
no' sum' p'ntis disputacionis. / Item q' q' impator nullatenus
hinc impius in Toledo. /

27-2

quo q' iure obtinens impius qd nullom' repi' ultra mai' nu' re
vero s'onefco, in d'uan' hinc p' p'dicte suam m' o'creal, mari
ultimo No' d'atu' q' nobis ius p'dicte ubiq' terrar' excont' da.
tu' est nobis ius defendendi nos a q'q'q' nos impedirent a p'dicte, q'z
expensis suis sino' em' tuti p'p' nos ab ipis defendere, sed
uic' ultra hoc bona illor' aut subijcere eor' impio no', no' video unde
hinc tale ius p'p' me cu' hinc luce. 9. et math. 20. mittens disci
pulos ad p'dicte missi ius no' sunt conq', sed sunt oues in medio
lupor' no' solu' sine armis sed sine viza sine p'era, sine pane et
sine pecunia, et s'ubian' quicunq' no' receperit vos exeuntes decim'
ica, et paluere pedum vroz exultis interimo' ista illor' no' di
xit q' ipis ius p'dicte, sed et exeuntes relinq' rem' deo vno'
d'atu', neq' ista dixerim ad cond'na' d' o'ia q' sunt apud ipos in
sularor', na' iudicia dei ab ipis multa et deus forsa' vult tot gen'
tium, via' nobis ignora ad sec'ouente, et video de hinc sal. /

2 Sed nunc ad d'ma' p'p' d'at' ad p'p' d'at' p' d'ubiam' q'z An' d'
s'is d'ns p'p' vitz suus est d'ns bonor' exterio' p' v' p'p' na' p'p' p'p'
v' p'p' tale est illud magis, sed h' q' d'ns reg' impio' p' p'p' p'p'
t'era q' sum' ord'niata ad vita' sua' q'.

2 Item 20. Eccl. 10. 15. deus ab imis constituit hinc et relinq' eum
in manu' consilij sui, sed relinq' eum in manu' consilij sui q' facere eum
d'nm sui. q' d'ns vitz suus. Item d'ns sui d'ns v' p'p' m' e' v' p'p'
v' n. ag' d'ndere manu' p'p' q' p'p' p'p' salute' corporis sui, sed vita
manu' est vita' d'ni q'. / Item p'p' exone' vita' q' p'p' amicum

Sicut et exponere peccata q. est dñs vitz suus expectant. Item est dñs ut
suisq. scias actionu vitalium q. q. est dñs vitz.

2. nihilominus q. 6. q. 2. n. 2. a. q. hō nō sup. e. vitz dñs q. p. q. ad veu. dñm
vq. q. hō possit ubi se quom. cunq. p. libit, sed hō nō p. p. libit. p. c. d. d. e.
se, imo p. p. u. a. c. a., nisi hō hōis d. i. u. n. a. r. e. u. e. l. a. t. i. o. n. e. m., a. u. t. p. r. e. c. e. p. t. u. m. d. e. i. q.
nō g. d. n. s. v. i. t. z. s. u. z. /

2. Sed dicitur hō hōis dñm vitz, sed est nihil minus p. hōis dñm vitz. dñm vitz
occidere q. est contra dñm. / sed contra frustra est animus sine affu
at sup. dñm est, sed nunq. hō p. ubi illo dñm q. Item est arg. q.
v. g. d. n. s. v. i. t. z. s. u. z. j. u. r. e. n. a. t. i. d. e. i. u. u. e. l. c. i. u. i. l. i., nō c. i. u. i. l. i. q. e. n. e. q. u. e. r. e. t. a. l. e.
l. e. x., n. e. q. n. a. t. i. q. e. o. i. s. v. e. j. n. a. t. i. s. e. a. p. p. e. t. i. t. c. o. n. t. r. a. i. n. c. e. q. n. u. l. l. a. r. e. p. a. n. a.
hōis in dñm vitz occidendi se. q. n. e. q. f. u. i. t. p. l. a. t. e. m. a. n. i. m. a. v. i. t. c. a. n. s. n. e. q. hō
g. d. n. s. v. i. t. z. d. i. c. o. f. t. n. a. n. a. nō d. e. d. i. t. a. l. i. c. i. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. a. l. i. q. u. i. d. q. u. o. s. f. e. c. i. t.,
r. e. u. n. q. u. e. n. a. n. i. m. nō d. e. d. i. t. f. e. q. u. e. d. e. t. e. j., n. e. q. a. q. a. c. c. e. d. e. t., e. t. i. a. d. e. m. r. e. o. n. e.
s. e. q. i. q. n. e. q. hō hōis dñm vitz s. u. p. v. e. r. a. s. u. a., i. m. o. j. u. r. e. d. e. i. u. s. q. p. h. o. n. o. r. i.
t. a. l. e. d. i. m. i. t. t. u. r. U. n. d. e. g. e. n. e. r. a. t. i. d. a. t. i. s. i. d. m. i. t. t. u. r. hōi i. n. t. e. r. e. t. e. r. a. y. c. r. e. a. t. i. s., s. e. d. nō
i. n. p. p. e. c. a. v. i. t. a. q. e. d. a. t. a. e. s. t. e. i. s. p. l. a. t. e. c. o. n. t. r. a. d. i. v. i. n. a. e. t. i. d. e. o. j. u. r. e. n. a. t. i. p. o. s. s. e.
d. e. f. e. n. d. e. r. e., s. e. d. nō p. c. u. d. e. r. e. s. e., e. t. s. a. p. i. e. n. t. e. s. d. i. c. i. t. q. v. i. t. z. d. i.
m. o. r. t. e. hōis p. l. a. t. e. m., e. t. d. e. u. r. e. 22. E. g. o. o. c. c. i. d. a. m. e. t. e. g. o. u. i. u. e. r. e. f. a. c. i. a. m.
S. o. l. e. q. d. n. s. e. s. t. d. n. s. v. i. t. z. e. t. m. o. r. t. e. e. t. nō hō. / U. n. d. e. a. d. i. l. l. u. d. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. q. f.
hō p. e. x. p. o. n. e. r. e. v. i. t. a. p. a. r. t. i. c. i. o., d. e. i. m. q. q. v. i. t. a. g. e. q. p. o. t. e. s. t. p. a. t. i. m. o. r. t. e. s. e. i. p. e.
nō p. s. e. o. c. c. i. d. e. r. e., q. i. p. e. q. p. o. s. s. i. t. e. x. p. o. n. e. r. e. v. i. t. a. p. a. r. t. i. c. i. o. e. s. t. d. e. j. u. r. e. n. a. t. i., s. i. c. u. t. v. i. t. a.
m. e. d. i. c. i. c. o. r. p. o. r. e. e. x. p. o. n. i. s. e. p. a. r. t. i. o., i. n. h. i. l. o. m. i. n. u. s. q. q. hō nō s. u. r. d. n. s. v. i. t. z. s. u. z. q. e. nō
p. i. l. l. a. q. m. c. u. n. q. u. l. t. i., q. e. t. r. i. hōi s. u. s. i. p. a. y. c. o. n. t. r. a. d. i., q. u. i. a. u. q. o. c. c. i. d. a. t. i. p. m. f. a. c. i. t.
e. i. i. n. j. u. r. i. a. e. t. d. e. o. e. r. r. e. i. p. i. t. a. u. t. e. j. u. r. i. a. s. u. i. u. s. i. p. e. o. c. c. i. d. e. n. s. s. e. p. e. c. c. a. t. nō s. o. l. u. s.
c. o. t. r. a. d. i. a. t. i. o. n. e. m. s. e. d. c. o. t. r. a. j. u. s. t. i. t. i. a. m. p. o. s. s. i. t. v. i. t. a. nō g. e. n. u. a., s. i. q. u. i. d. d. e. i. m. q. d. e. v. i. t. a. p. r. i. a.
l. a. t. i. u. s. a. d. h. u. c. e. x. t. e. n. d. i. m. q. q. n. u. l. l. a. y. e. s. t. a. d. d. e. d. n. s. a. l. i. o. r. u. m. s. u. i. u. s. p. r. i. n. c. e. p. s. s. u. i. u. s.
a. u. d. i. u. d. e. i. d. e. d. e. a. q. d. u. r. a. t. hōis dñm vitz h. u. m. a. n. z. s. u. i. u. s. v. i. t. z. b. e. a. t. u. s., e. t.
i. l. l. a. q. i. o. c. c. i. d. e. r. e. hōis s. i. n. e. c. a., n. a. p. r. i. n. c. e. p. s. nō p. l. a. t. i. t. v. i. t. a. s. u. b. d. i. t. o. r. u. m. n. i. s. i. q. u. i.
t. e. r. b. o. m. c. o. e. /

2. Aliud dabitur est an die sit dñs uxoris? et utrumque ambo dicitur am. p. s. i. n.
s. i. v. e. d. n. s. f. i. l. i. u. s. / U. n. d. e. u. x. o. r. e. n. i. g. s. i. c. g. e. n. e. 3. s. u. s. v. i. t. a. p. l. a. t. e. e. r. i. t. d. i. p. e. d. n. a. t. i. t. i. b. i.
e. t. d. e. f. i. l. i. j. d. e. i. A. r. i. s. t. 5. e. t. h. i. q. f. i. l. i. u. s. g. r. a. t. i. a. d. p. a. t. r. i. s., s. e. d. s. e. r. u. i. t. p. r. o. p. t. e. r. a. g. e. s. s. u. s.
q. e. g. r. a. t. i. a. d. m. q. p. r. i. e. t. a. t. i. s. f. i. l. i. o. r. u. m., e. t. c. o. s. t. n. a. A. r. i. s. t. p. e. r. d. a. t. i. l. l. u. c. q. i. n. t. e. r.
p. a. t. r. e. s. d. i. f. f. e. l. i. u. nō g. e. n. e. j. u. s. t. i. t. i., s. i. u. t. n. e. c. i. n. t. e. r. d. a. m. d. i. f. f. e. l. i. u. q. e. f. i. l. i. u. s. g. r. a. t. i. a. d. p. a. t. r. i. s.
q. i. / I. t. e. a. r. g. u. v. r. o. t. e. n. t. o. b. e. d. i. e. n. t. i. o. d. i. f. f. e. l. i. u. p. r. i. v., i. n. q. nō o. b. e. d. i. e. n. d. o.
i. n. r. e. l. i. g. i. o. s. e. p. e. c. c. a. t. u. m. v. o. m. i. t. t. e. t., e. t. i. n. r. e. g. r. a. u. i. m. o. r. t. e. s. e. d. nō o. b. a. l. i. a. c. a. m. q. s. s. e. f. u. g.
a. l. t. e. r. i. u. s. n. i. s. i. q. e. d. e. u. s. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. q., i. m. o. a. n. t. e. q. u. i. s. i. t. l. e. x. q. p. o. t. e. r. a. t. v. e. d. e. r. e. f. e. c. i. t.
I. t. e. n. o. h. i. t. u. s. a. d. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. a. s. v. i. t. a. s. i. b. i. c. o. t. r. a. d. i. c. t. a. s. /

2. Sed nihilominus sit 7^a q. magna dicitur epistola propter hoc nec potest esse. / 2^a.
 de uxore probat Arist. 7^a potest. q. non est facta ad fruendum, imo et femina et suus
 distinguitur a viro, tanquam diversa natura, in statu, nam ipsa est ad gradum et suus
 ad fruendum, que dicitur quodammodo barbara femina in se ipso, et vocatur barbara
 illorum sunt ratione deficientes, ut dicitur in 8° Ethic. virum uxorem vocat socium et generum.
 2^a. mulier non est facta de capite viri ut sit anima illius, neque de pedibus supra
 neque de costis ut sit ei sanguis et eum deo maneat una.

3. Item ratione probatur, dicitur de 7^a q. viri suo, non ad utilitatem sui, sed ipsius met
 sui, sed hoc non debet esse ratio et filii ad utilitatem suam, sed propter bonum
 ipsorum q. unde Arist. 7^a potestatem dicit q. in domo sunt tres potestates
 una matris, altera patris, 3^a conjugum, unde declarat hoc, quod uxori et filii
 potest non tantum suus sed etiam illius, respondendo in gubernando illis, dicitur
 in ad hanc dicitur inter uxorem et filios, nam uxor est principatus potestatis,
 1. suus potestatem q. ex solo consensu populi, sed potestatem filii propria.
 tunc regali suus potestatem proprio potestate utroque potestate, q. si maius
 de potestate habet infans q. in morte. Sed neutra gubernatio. que potestatem
 filii obedire suum libere et potestas de voluntate potestatem et obedire.

4. Sed contra hoc est arguendum de uxore nam hec superioritas viri et uxoris est facta
 per in statu nam in tegez tam nati (ut dicitur Arist.) hoc sunt potestatem
 tunc femina, sed potestatem peccatum dicitur q. suus in penam q. est sub potestate viri
 dicitur dicitur illius q. aliquid magis amicus accessu q. viri suus uxore.
 De potestate peccatum mulier non est subdita viro in tegez suum in
 nam nunc non potest aliquid donare vel dissipare de bonis suis sine licentia
 viri neque potest obligare. Item q. tunc illa subdicitio non est ei
 penale, sed in q. valeat penale obedere viro ut ipse exprimitur.

5. Sed eodem modo suus dicitur de vita licet dicitur q. in potestate q. licet viri
 non sit potestatem a uxore neque filios, nihilominus hec sunt suus dicitur
 gubernandi illis et ideo quodammodo uxori auctoritatem infirmam suam viri
 et potestatem.

6. Aliud dubium est an potestatem sit dicitur suus potestatem sui tunc, q. gubernatio
 seu alius verbi utrum q. potestatem maioriati sit veredus illius ut
 dicitur Albarq. utrum sit dicitur Albarq. Juris et tenent potestatem regnum, dicitur
 ut. n. Baldus in l. f. in q. C. de 2^a in p. q. ab potestatem dicitur
 q. potestatem sui alienandi potestatem non eorum q. q. sui maioriati non
 potestatem alienare, dicitur dicitur. Item q. si sit potestatem sui
 alienandi. r. si contractus aliquid debitum obnoxium restitutionem sui,
 cesor postea non tenet restituere. q. si potestatem non sunt illius, alius
 manerent obnoxium restitutionem, forsam dicitur potestatem, sed

28-2

Eni credo qd her maioritatu qd vendit illis, qd alios debet dare qd
bona ipis maioritatu nullis sunt, qd ad pro re. /

- 1. 2o. argi qd impator qd fuit vinculum seu legem, qd petus non possit
vendere bona sua erigendo illa in maioritatu, no auferet dnuq a posside,
te, sed sola fuit legem, qd illa no sunt vendibilia nec alienabilia. /
- 2. Confir hoc qd cu impator fuit nre pntem dnu Alano ut possit vendere
pntem sue pgenitur, no dat illi aliquid dnuq de novo, et tñ factu
tali pntem vendi tamq verq dñs q. /
- 3. Item argi sic minor dñe ut pupilla qd vendit bonos suos, et tñ non
pnta vendere qd no obstante qd pgenitur no possit alienare bona
et mselonim vendit. /
- 4. Et confirmat vlti. si est alius qd alea vel aliam. dñs pntem oia bona
sua et ideo Rex prohiberet lege qd ille no possit alienare bona sua
no ideo auferet ei dñiam qd heris maioritatu. Atq no possit
illu alienare qd vendit. /
- 5. Sed tñ ad argta in cotrazu dñim qd pntem dñi quater maioritatu
est impedita iure civili qd ad vñi alienandi, sius dñim de
pupillo. /
- 6. Et trans latio. dñim qd pntem dñim in 3o. co. de pntem dñi in
lectio ordinarijs cum in pntem tps nre no suppetit, et hoc de ista
relectio dñi sufficiant. /

[Faint, illegible handwriting covering the page]